

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Tos/84/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822010118
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7822010118.4

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého, PhD. a sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Miroslava Majerníka, v trestnej veci obvineného A. B. o sťažnosti obvineného proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 05.11.2025 sp. zn. 3Nt/18/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa v 15. decembra 2025 v Košiciach takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku zamietla sťažnosť obvineného A. B..

odôvodnenie:

Okresný súd Rožňava uznesením sp. zn. 3Nt/18/2022 zo dňa 05. novembra 2025 podľa § 448 ods. 2 Trestného poriadku návrh obvineného A. B. na prepustenie z ochranného ústavného psychiatrického liečenia, ktoré liečenie mu bolo uložené uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1Nt/10/2022-338 zo dňa 20.04.2022, zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažnosť obvinený prostredníctvom svojho obhajcu, ktorý v písomných dôvodoch sťažnosti uviedol nasledovné.

Predovšetkým si myslí, že konajúci súd o návrhu obvineného rozhodol prinajmenšom predčasne a už ani preto nemôže byť jeho rozhodnutie v medziach zákona tak, ako na to nižšie poukáže. Považuje za potrebné predovšetkým prízvukovať, že je povinnosťou každého súdu konajúceho v obdobných veciach vykonať všetky dostupné dôkazy potrebné pre objektívne ustálenie skutkového stavu veci a nie je možné uspokojiť sa s len s vykonaním niektorých dôkazov prichádzajúcich do úvahy, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci.

V prvom rade uvádza, že napadnuté uznesenie, ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu, nie je možné považovať za súladné so zákonom už ani preto, lebo napadnuté rozhodnutie je prekvapivé a formálne, súd mu žiadnu možnosť nedal vyjadriť sa k podkladom svojho rozhodnutia (ani obhajcovi), najmä nie k vypracovanému znaleckému posudku, čím podľa jeho názoru odignoroval jeho právo na obhajobu. Uvedené platí bez ohľadu na to, že súd rozhodoval ex cathedra, čo však v žiadnom prípade nemôže mať za následok záver o tom, že by súd nemal za povinnosť zistiť objektívne skutkový stav veci.

Nazdáva sa, že tým, že súd neoznámil (minimálne) jeho obhajcovi, že v prejednávanej veci už bol vykonaný znalecký posudok (čím mu de facto bola odňatá možnosť vyjadriť sa k znaleckým zisteniam) negoval záujem o objektívne ustálenie dôkazného stavu potrebného pre vyvodenie správnych právnych záverov. Považuje za úplne jednoznačné, že nie je reálne možné a objektívne očakávateľné, aby sa obvinený, ktorý je vo výkone ochranného psychiatrického liečenia (zvlášť formou ústavnou, ako je tomu aj v jeho prípade), každý deň informoval na súde, či ešte nebol vypracovaný znalecký posudok. Rovnako tomu je aj v prípade jeho obhajcu (pričom sa jedná o prípad povinnej obhajoby), keďže ani u obhajcu nie je možné očakávať, že by každý deň, v každej veci, v ktorej je činný, nie nevyhnutne

obťažoval zamestnancov súdu s požiadavkou o oznámenie vecí dôležitých pre ustálenie dôkazného stavu potrebného pre správne právne závery.

Uvedené platí o to viac, že konajúci súd mohol jednou vetou na v rozsahu dvoch riadkov obhajobe oznámiť, že vyhotovenie nariadeného znaleckého posudku už bolo zrealizované.

V prejednávanej veci tomu tak nebolo, čo platí zvýraznené pri pohľade na predmet konania, ktorý je daný veľmi intenzívnym zásahom do občianskych práv a slobôd dotknutej osoby (mňa, obvineného), osobitne so zreteľom na fakt, že je vo výkone ústavného ochranného liečenie už bezmála 4 roky. Nie je možné pritom prehliadnuť, že od doručenia predmetného znaleckého posudku konajúcemu súdu (4.11. 2025) do jeho rozhodovania 5. 11. 2025) uplynula len neobvykle krátka lehota jedného, prízvukuje jedného-jediného dňa. Uvedená skutočnosť vylučuje akékoľvek úvahy, či sa ako obvinený alebo aj jeho obhajca mali možnosť dozvedieť sa o vypracovanom znaleckom posudku na záver znaleckého dokazovania akokoľvek reagovať tak, aby inštitút povinnej obhajoby naplniť svoj zmysel a aby obhajca mohol byť prínosom aj v pravom slova zmysle v prospech osoby, ktorej ho súd ustanovil. Súdu totiž nič nebránilo, aby ich upovedomil o tom, že znalecký posudok už bol vypracovaný.

Uvedené platí nielen vo všeobecnej rovine (už samo o sebe daný stav má mať za následok záver o postupu súdu nie v medziach zákona), ale o to viac, že v prejednávanej veci bolo nevyhnutné vykonať ďalšie dokazovanie na to, aby súd mohol správne, objektívne a zákonne rozhodnúť.

Hoci to považuje so zreteľom na uvedené nad rámec potreby uvádza, že bolo nevyhnutné doplniť dokazovanie výsluchom znalca, ako aj vyzhľadom podrobnej správy z PL Plešivec.

Bolo totiž nevyhnutné objasniť, na základe akých skutočností ustálil znalec (ale aj PL Plešivec), že v domácom prostredí prestáva užívať lieky a údajne nenavštevuje ambulantného psychiatra (strana 5 znaleckého posudku), keď sa nepretržite nachádza v Plešivci. Bolo nevyhnutné zisťovať správou z PL Plešivec, kedy (a koľkokrát) bol prepustený na priepustku z ich zariadenia a na akú dlhú dobu, osobitne s prihliadnutím na fakt, že v tom istom odseku posudku sa uvádza, že sa v podmienkach ústavného ochranného liečenia (podotýka, nepretržite) nachádza už od 6.5.2022.

Z posudku vyplýva, že jeho psychiatrické liečenie bolo vykonané v deň, kedy bol podrobený stomatologickému zákroku (vrátane podania utlmujúcich látok), nie je však ani len zmienka o tom, či tieto nemohli mať vplyv na jeho schopnosti náležite komunikovať a poskytovať objektívne informácie pre potreby znaleckého vyšetrenia, hoci z posudku vyplývajú také skutočnosti, že jeho schopnosti v tomto smere boli obmedzené (inými slovami bolo potrebné verifikovať prípadnú príčinnú súvislosť).

Podľa jeho presvedčenia výsluch znalca bolo potrebné zamerať aj na zistenie, či je možné očakávať zlepšenie jeho zdravotného stavu, keď sa na ňom ochranné liečenie ústavnou formou realizuje už vyše 3,5 roka a aký je predpoklad v tomto smere. Evidentne bolo potrebné skúmať možnosť dosiahnutia (aspoň) rovnakého liečebného efektu, napr. formou dlho účinkujúcich liekov (injekcií), ktoré si nevyžadujú možnosť umiestnenia v ústave, resp. skúmať možnosť pobytu (hoci aj liečenia) v podmienkach menej invazívnych zariadeniach.

Jeho sťažnostná argumentácia je o to výraznejšia, že už aj z doteraz podanej správy PL Plešivec vyplýva, že v podmienkach liečebne nie je konfliktný, nevyvoláva hádky, neublíži iným, snaží sa dodržiavať ústavný poriadok a pod., a preto aj s poukazom na skoršie stanoviská PL (keď sa považovalo za dôvodné jeho umiestnenie v zariadení iného typu) má za to, že nie je nevyhnutné taký závažný zásah do jeho ústavných práv a slobôd, akým je realizované ochranné liečenie ústavnou formou.

Na základe uvedeného sa mu javí, že konajúci súd uprednostnil formalizmus rozhodovania, ktorý povýšil nad zmysel súdnej ochrany, pod ktorú spadajú aj jeho ústavné práva, vrátane najmä jeho práva na osobnú slobodu (viď čl. 17 Ústavy SR), čo priamo súvisí s poskytovaním súdnej ochrany, a čo malo za následok i porušenie jeho ďalšieho základného práva, a to práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Zastáva názor, že z tohto uhla pohľadu, z hľadiska rozhodovania sťažnostného súdu, je de facto irelevantný jeho zdravotný stav, pretože došlo k takým formálnym pochybeniam pri rozhodovaní v

prvostupňovom konaní, ktoré podľa jeho presvedčenia vylučujú možnosť zamietnutia tejto jeho sťažnosti a prípadné „faktické potvrdenie“ (aj keď je to skôr inštitútom civilného práva) sťažnosťou napadnutého rozhodnutia z formálnych dôvodov.

Z týchto podstatných dôvodov považuje napadnuté uznesenie, najmä však konanie predchádzajúce jeho vydaniu, za odporujúce zákonu, a preto ho navrhuje zrušiť či už v rámci autoremedúry alebo orgánom rozhodujúcim o sťažnosti a následne navrhuje vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvého stupňa.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výrokom napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

Zo spisového materiálu vyplýva, že okresný súd postupoval v prejednávanej veci mimoriadne zodpovedne, v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a s dôrazom na ochranu základných práv obvineného, predovšetkým jeho práva na osobnú slobodu. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre posúdenie otázky, či dôvody, pre ktoré bolo obvinenému uložené ochranné ústavné psychiatrické liečenie, naďalej trvajú, a svoje skutkové a právne závery presvedčivo, logicky a zrozumiteľne odôvodnil.

Pokiaľ obvinený namieta porušenie práva na obhajobu v dôsledku toho, že sa nemal možnosť vyjadriť k znaleckému posudku pred vydaním napadnutého uznesenia, sťažnostný súd poukazuje na skutočnosť, že znalecký posudok bol v konaní riadne doručený nielen obvinenému, ale aj jeho obhajcovi. Procesné práva obhajoby tak boli plne zachované. Trestný poriadok pritom súdu neukladá povinnosť osobitne vyzývať strany na vyjadrenie sa k znaleckému posudku ani povinnosť vyčkávať určitý časový úsek pred rozhodnutím. Prípadné námietky voči znaleckým záverom mohli byť efektívne uplatnené v rámci podanej sťažnosti, čo však obvinený ani jeho obhajca nevyužili, keďže sťažnosť neobsahuje žiadne konkrétne vecné výhrady k odborným záverom znalca.

Sťažnostný súd sa nestotožňuje ani s námietkou smerujúcou proti rýchlosti postupu súdu prvého stupňa. Skutočnosť, že okresný súd rozhodol bezprostredne po doručení znaleckého posudku, nemožno považovať za prejav formalizmu alebo predčasnosti rozhodnutia. Naopak, ide o postup plne zodpovedajúci zásade rýchlosti a hospodárnosti trestného konania, osobitne významnej v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o ďalšom trvaní závažného zásahu do osobnej slobody jednotlivca. Kvalita rozhodnutia pritom rýchlosťou postupu nijak neutrpela, čo sťažnostný súd považuje za prejav profesionálneho a zodpovedného prístupu konajúceho sudcu.

Za nedôvodné považuje sťažnostný súd aj námietky smerujúce k potrebe vykonania ďalšieho dokazovania, najmä výsluchu znalca a vyžiadania doplňujúcich správ zo zdravotníckeho zariadenia. Znalecký posudok poskytol súdu prvého stupňa dostatočný, aktuálny a ucelený odborný podklad pre rozhodnutie a neobsahuje vnútorné rozpory ani nejasnosti, ktoré by si vyžadovali jeho doplnenie. Sťažnostný súd zároveň považuje za potrebné vyzdvihnúť precízny postup okresného súdu, ktorý si – možno až nad rámec nevyhnutného – zabezpečil vypracovanie nového znaleckého posudku, hoci v predmetnej trestnej veci bol už v decembri 2024 vyhotovený znalecký posudok s totožným zadaním, teda nie ani rok starý. Rovnako pozitívne hodnotí aj postup súdu prvého stupňa, ktorý do konania pribral iného znalca než v roku 2024, čím zjavne sledoval cieľ odstrániť akékoľvek možné pochybnosti o objektivite a správnosti odborných záverov predchádzajúceho znaleckého dokazovania. Pokiaľ ide o námietku potreby vyžiadania doplňujúcich správ zo zdravotníckeho zariadenia, sťažnostný súd poukazuje na to, že relevantné správy boli už súčasťou spisového materiálu (č. I. 219) a zároveň tvorili podklad napadnutého uznesenia (č. I. 2, II. odsek), pričom ich existencia a obsah boli zo strany obvineného, resp. obhajcu zjavne len nedopatrením prehliadané. Námietka sťažovateľa, že nebolo objasnené, na základe akých skutočností znalec ustálil (ale aj PL Plešivec), že v domácom prostredí prestáva užívať lieky a údajne nenavštevuje ambulantného psychiatra (strana 5 znaleckého posudku), keďže sa nepretržite nachádza v Plešivci je irelevantná. Uvedené zistenie znalec prevzal v rámci štúdia spisu, vysadenie liečby obvineným v minulosti je nespochybniteľnou skutočnosťou, pričom znalec svoj záver o pretrvávajúcej potrebe ústavnej formy ochranného liečenia obvineného opiera výhradne o to, že zatiaľ nebola zaznamenaná taká zmena v povahe ochorenia, ktorá by zaručila bezpečnosť a stabilitu v ambulantnom prostredí. Uvedený záver je dostatočným dôvodom na ponechanie ústavnej liečby

bez ohľadu na to, aký čas uplynul od ostatného svojvoľného vysadenia liečby sťažovateľom. Pokiaľ sťažovateľ poukazuje na svoje bezproblémové správanie v predmetnom ústave, uvedené vníma súd tak, že liečba v danom zariadení plní svoj účel a nie je dôvod do nej nijako zasahovať. Za týchto okolností sťažnostný súd nezistil žiadny relevantný dôvod na nariadenie verejného zasadnutia ani na výsluch znalca, keďže skutkový stav veci bol už na základe vykonaného dokazovania zistený v rozsahu umožňujúcom spoľahlivé rozhodnutie bez potreby jeho ďalšieho dopĺňania.

Pokiaľ ide o námietku, podľa ktorej mal stomatologický zákrok absolvovaný v deň znaleckého vyšetrenia ovplyvniť schopnosť obvineného relevantne spolupracovať so znalcom, sťažnostný súd poukazuje na to, že zo znaleckého posudku nevyplývajú žiadne skutočnosti nasvedčujúce poruche vedomia, dezorientácii alebo zníženiu kognitívnych schopností obvineného. Znalec nezaznamenal okolnosti, ktoré by spochybňovali objektivitu vyšetrenia alebo spoľahlivosť získaných údajov. Samotná existencia stomatologického ošetrenia, prípadne aplikácia bežných analgetických či sedatívnych prostriedkov, bez preukázania konkrétneho negatívneho vplyvu na psychický stav vyšetrovaného, nemôže viesť k diskreditácii znaleckého vyšetrenia.

Sťažnostný súd preto uzatvára, že okresný súd sa v prejednávanej veci dôsledne zaoberal všetkými relevantnými okolnosťami, postupoval zákonne a s náležitou starostlivosťou a jeho rozhodnutie predstavuje vyvážený výsledok rešpektujúci jednak potrebu ochrany spoločnosti, ako aj základné práva obvineného.

Z uvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a návrh obvineného na prepustenie z ochranného ústavného psychiatrického liečenia zamietol, pričom toto uznesenie bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.